

**Theologiae Moralis Sacramentalis Ad Instructionem
Ordinandorum & Curandorum Ex Materia De Sacramentis
In Genere Et Ordinis Eucharistiae, Poenitentiae, Ac
Matrimonii In Specie**

De Matrimonij Sacramento, & omnibus Peccatis contra VI. præceptum, ac
de Abortu

Sporer, Patritius

Salisburgi, 1711

Sectio V. De Peccatis contra naturam.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55333](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55333)

SECTIO V.

De peccatis contra naturam.

SUMMARIA.

624. Peccatum contra naturam quid & quotuplex?
 625. Quid & quale peccatum bestialitas?
 626. Quid sodomia perfecta?
 627. Quid imperfecta?
 628. Quid & quotuplex mollities?
 629. Mollities seu pollutio qualificata I. ex parte
 cogitati.
 630. II. Ex parte personæ pollutæ.
 631. III. Ex parte cooperantis vel complicitis (qua, quan-
 ta peccata? quando & qualiter explicanda in con-
 fessione) Item
 636. IV. Ex parte instrumenti adhibiti animati & in-
 Vel inanimati. 639. Cum femina mortua. 640. Item
 640. Pollutio directè voluntaria semper est peccatum mor-
 tale.
 641. Nunquam licita.
 642. An liceat eam involuntariè ortam permittit?
 643. Aut semen jam corruptum directè expellere?
 645. Pollutio indirectè tantum voluntaria ex causa
 actione aliqua quando & quantum peccatum?
 646. Mortalis est, si causa ejus prævisa est mortalis
 genere luxuria.
 647. Ut sunt v. g. impure cogitationes, imaginatio-
 desideria, tactus, amplexus, &c.
 648. Si verò causa ejus est solum venialis, etiam pollutio
 secuta, sed non intentata, secuso periculo confes-
 tantum venialis est.
 649. Quale peccatum, si prævideatur secutura ex
 tate, nimio cibo, potu &c.
 650. Vel ex alia actione de se honesta, & licita?
 651. Item

651. Quid de pollutione involuntaria in fomnis facta?
Utque ad n. 658.

658. Quid de distillatione & commotione libidinosa?

660. Et non libidinosa?

Peccatum carnale contra naturam dicitur 624

omnis actus libidinofus pervertens ordinem actus carnalis à natura institutum & aptum ad generationem; seu est omne peccatum carnale, ex quo non potest sequi generatio. Ordo autem naturalis actus veneri apti ad generationem necessario quatuor requirit, nimirum, ut fiat cum conjunctione duorum *eiusdem speciei*; *diversi sexus*; *in vase debito*; & *servato debito modo*. Ex horum singulorum defectu

4. sunt species peccati contra naturam. 1. Bestialitas, quā non servatur debita species. 2. Sodomia perfecta, quā non servatur debitus sexus. 3. Sodomia imperfecta, quā servatur quidem debitus sexus diversus, sed non vas debitum. 4. Mollities, quā non servatur conjunctio duorum, sed in se ipso, vel alio, absque copula provocatur pollutio. Quamvis autem hæc 4. species fortè physice non differant, quia omnes prodigunt semen sine spe generationis, certum tamen est differre moraliter in recta hominum æstimatione ob dictas turpitudines, adeoque ut distincta peccata esse aperienda in confessione, nec sufficere dicere generatim: *peccavi contra naturam*; quia inter propositiones damnatas sub Alexandro VII. est & hæc: *Mollities non differt specie à bestialitate*. Quintam aliqui addunt speciem

PARS IV. SACRAM.

R. I.

ciem

ciem concubitus innaturalem, quâ non vatur debitus modus copulæ: sed id vel tantum est, vel si mortale, necessario reducitur ad alia peccata contra naturam aut molliem Sodomiam saltem inchoatam: de quo satis cap. 2. de debito modo copula inter conjuges. Tres priores species nefandas strictim per naturam: in quarta, heu in omni statu nimis frequentius necessario plussculis inhærendum erit.

Bestialitas.

EST concubitus hominis cum bruto, passivè, sive activè. Horrendum scelus de quo Levit. 20. *Qui cum jumento, vel pecore coieret, morte moriatur, pecus quæ interficitur; mulier quæ succubuerit ei, occidatur; simul interficiatur cum eo.* Peccatum etiam civilis vivi comburij satis ostendit atrocitatem sceleris; in hoc tamen scelere confitendo non est necessarium explicare speciem animalis complicitis, an fuerit equus, asinus, vacca, &c. semper enim est eadem in specie mortalis delicti mitas. Universalius tamen à D. Thoma & aliis definitur bestialitas peccatum contra naturam qua homo concumbit cum re animalis & diversa speciei; ut nimirum etiam comprehenditur infandi coitus sagarum & magorū cum demonibus incubis vel succubis, præter peccatum contra naturam, etiam speciale peccatum contra Religionem, scil. societatis & commercii nefarium cum dæmone, DEI nostrumque omnium

quissimo inimico, continentes, ideoque sine dubio id necessario explicandum in confessione: ut ex communi notat Filliuc. *tract. 10. c. 8, n. 162.* Insuper etiam exprimi in confessione debet, an dæmon fuerit sub forma foeminae vel viri, an sub forma talis consanguineae, conjugatae, monialis, &c. Quia tunc præter bestialitatem diabolicam additur affectus ad talem personam, distinctam specie malitiam adferens, utpotè incestus, adulterii, &c. ubi ibidem notat Filliuc. Cætera quæ huc facile possunt reduci, indicabo infra de mollicitie.

Sodomia perfecta.

EST concubitus damnatissimus ad sexum ⁶²⁶ indebitum scilicet maris cum mare, aut foeminae cum foemina, adeoque eo concubitu nec debitus sexus, nec debitum vas servatur: in hoc horrendo scelere committendo non satis est dicere simpliciter: *Commisi sodomiam, vel sodomitice peccavi*; sed necesse est exprimere etiam, an fuerit agens, vel patiens: quia agens committit pollutionem, quam patiens qua talis non committit. Bonacina, alii communiter cum Lugo *disp. 16. l. 7. Sect. 5, n. 257.* contra Diana. *supra*, alios apud ipsum. Non tamen necessario exprimendum videtur, an pollutio facta fueris intra illud vas præpositum, an extra exaspersum, ut bene notat Tambur. §. 3. n. 3. Ratio est; quia ratio & formalis malitia constituens sodomiam, sumitur ex motivo concumbendi ad

indebitum sexum, & non ex immiffione feminis in vas præpofterum, alioquin foemina cum inmina non committeret propriam Sodomiam, cum nullum immittant semen in vas præpofterum, fed folam concumbunt, & commiscetur cum pollutione ex affectu folum fe polluat, & explendæ libidinis gratia, tunc tantum fe molliet, &c. Vide citatos,

Sodomia imperfecta.

627 **E**ST peccatum contra naturam, quo fervatur sexu quidem viri & foeminae, non fervatur tamen vas debitum: cum fcilicet vir cum foemina commiscetur extra vas naturale in vase immaturali præpoftero. Differt specie a Sodomia perfecta: hæc enim procedit ex affectu ad indebitum sexum, adeoque nec sexum, nec vas naturale fervat: imperfecta autem est quidem ad debitum sexum, attamen ad indebitum & immaturalis vas: ideoque speciatim in confessione explicandum. Et si fiat inter conjugatos, est aliud peccatum speciale formalis adulterii, ut in loco dictum.

Quid autem dicendum, fit vir fe polluat alias partes foeminae? &c. commodius dicemus inferius de molliet. Hoc folum obiter notandum quando vir & foemina, ita commiscetur polluant extra vas: si quidem fiat ex affectu personam ipsam (uti ordinariè fit) spectat copulam fornicariam, adulterinam, incestuam &c. prout fuerit persona; si autem fiat ex affectu

affectu ad præposterarum partes, erit Sodomia imperfecta, de qua agimus: si denique fiat sine concubitu, vel conjunctione aliqua, sed merè ad explendam libidinem, est mollities, adeoque singula per se loquendo explicanda erunt in confessione: at certè non examinanda à confessorio, ut generatim intra in fine monebo. Cæterum id etiam hic obiter notandum, quòd pœnæ, excommunicationes, & aliæ latæ contra Sodomitas; itémque reservatio hujus peccati, utpotè odiosæ & strictè interpretandæ, solum comprehendant Sodomiam perfectam masculi cum masculo, non hanc imperfectam viri cum fœmina, uti communiter observant DD. *Bondacina*, alii apud Tamburin. *cit.* c. 7. §. 3. & 6.

Mollities.

EST ppllurio voluntaria sine conjunctione corporum; seu ut definit S. Thom. *Est peccatum contra naturam, quo voluntaria pollutio in se, vel in alio quaritur, & procuratur extrà concubitum solius voluptatis gratiâ, seu causâ captandâ, & explendâ delectationis venerea; quod additur, quia si pollutio procuratur non voluptatis gratiâ, sed ob aliam causam, vel finem, v. g. sanitatis, mollities propriè non erit, erit tamen adhuc peccatum contra naturam, ut patebit. Mollitiem ut sic esse peccatum mortale certissimum est, tum ex fide, & lege Divina positiva 1. ad Corinth. 6. nolite errare, neque molles*

les Regnum DEI possidebunt. Ad Galat. 5. Manifesta sunt opera carnis, quæ sunt fornicatio, immunditia &c. qui talia agunt, Regnum DEI non consequentur. Item ad Ephes. 5. Tum ex lege naturali ordinante effusionem voluntariam seminis solummodo & præcisè fieri vase naturali debito, & apto ad generationem. Ratio hujus certissimæ veritatis potissima adducitur: quia si ejusmodi pollutio esset licita, & item non graviter prohibita, impediretur conjugii tam necessarius in mundo, quando eodem homines ea sola voluptate contenti forent, nec conjugiiis plerumque tam molestis vacillarent. Accedit: si fornicatio est jure naturæ illicita, & intrinsecè mala, multo magis erit pollutio, quæ prorsus prodigitur semen, & impeditur generatio contra unicum à natura intentum finem, jure naturæ illicita, & intrinsecè mala erit, & ita quidem, ut eam directe quærere & procurare nulla ratione vel causa licere possit ut videbimus §. 2.

Mollities seu pollutio variè dividi potest, nam ex parte actus dividitur in perfectam, & imperfectam, & ordinariam, & inordinariam, & integram & ordinariam fit effusio seminis aptæ ad generationem; & imperfectam, quæ dissoluta dicitur, de qua aliquid in fine: Et inordinariam, quæ est ipsa alteratio partis verendæ per motum humoris spermatici, & spirituum generantium, in qua consistit ipsa delectatio venerea, de qua sect. sequent. Dein ex parte voluntarii pollutio dividitur in voluntariam directam

& in se intentam, vel procuratam: & *voluntariam indirecte* in sua causa tantum posita, vel non ablatâ; & *omninò involuntariam*, quæ scilicet præter omnem voluntatem sequitur ex aliis causis intrinsecis, vel extrinsecis, præsertim in somnis. De quibus omnibus distinctis §§. Tandem principaliter pollutio dividitur in *simplicem*, & *qualificatam*. *Simplex* dicitur, quæ nullam habet aliam adjunctam malitiam ex parte personæ, objecti &c. ut si solutus laicus se ipsum polluat sistens in sola propriâ delectatione morosa, vel libidinosa. *Qualificata* dicitur pollutio, quæ habet adjunctam aliam malitiam, vel ex parte objecti cogitati, vel ex parte personæ pollutæ, vel cooperantis ad illam, vel instrumenti adhibiti. Percurramus breviter singula.

§. I.

Mollities qualificata.

I. Ex parte objecti cogitati

QUI se ipsum polluens imaginatur sibi aliam personam carnaliter dilectam, aut efficaciter desiderando eam hic & nunc præsentem habere, aut morosè solum delectando se in imaginatione alterius personæ quasi præsentis, & complicitis, omnium consensu tenetur in confessione explicare circumstantiam illius personæ cogitatæ & concupitæ, an soluta, ligata, consanguinea, sacra, masculus &c. Talis enim

enim consentit verè in fornicationem, adulterium, incestum, sacrilegium, vel Sodomiam, adque contrahit eandem malitiam, quam cogitat. Quòd si se polluens cogitet de femina abstractè, in genere, in confuso, aut quidem ligata v. g. sed solum apprehensa, ut forma formosa, abstrahendo a qualitate personæ, habet solum speciem simplicis fornicationis: eadem ratione, quâ alibi dictum est de circumstantiis actuum interiorum confitendis. Quid si quis se polluat oblectando in aspectu imaginis, vel statuæ formosæ feminae? (refert Tamburin. cit. c. 7. §. 2. num. 10. aliquos se solum polluere cogitatione fixa in pulchra statuam publicam nympham aliquam representantem) eritne satis dicere in confessione toties me pollui cogitando de femina? Valde est Theologis quòd sic, quia totus affectus videtur esse ad personam feminae representatam: eademque ratione dicendum, si quis polluetur delectetur in aspectu imaginis, vel statuæ masculi, vel pecudis: aut (quod horrendum auditu) Sanctæ alicujus cum affectu libidinoso ipsum obiectum representatum; tunc enim non solum contrahit, & in confessione simpliciter exprimere debet malitiam Sodomiae, bestialitatis, & horrendi sacrilegii in pollutione cogitatum: dicendo: v. g. pollui me cogitando de masculina pecude, sancta aliqua. Intellige, nisi aliud constet affectum polluentis fuisse, & sterile ipsas imagines, vel statuas tales propter earum

formositatem, & nullo modo ad res repræsentatas, tunc enim illud ipsum explicandum erit pro minuenda potius malitia,

II. Ex parte personæ polluta.

Nimis certum est Clericum, Religiosum, vel voto castitatis adstrictum, itémque uxora-⁶²⁹ tum seipsum polluentem, debere explicare in confessione circumstantiam status sui; verè enim committit sacrilegium contra votum; adulterium maritus contra jus conjugis. Itemque si quis suis manibus Sacerdotem, Religiosum, vel uxoratum polluat, utique debet id explicare, quia cooperatur ad sacrilegium, vel adulterium alterius. Insuper etiam, si Sacerdos, Religiosus, vel quis voto castitatis obstrictus polluat alium nullo voto adstrictum, adhuc ille debet explicare votum suum, juxta communissimam DD. sententiam apud *Lug. & Tambur. citr.* Ratio est: tum, quia eadem castitatis virtus, quæ obligat me directè ad castitatem in mea persona servandam, obligat me etiam indirectè, ne ex industria procurem, proximum à virtute castitatis dejicere. Tum specialiter, quia vovens integræ castitatis virtutem in tota sua latitudine (qualiter certè communi voventium more & sensu censetur voveri castitas) sine dubio vult & debet promittere, ut non solum in suo corpore non admittat aliquid, sed neque eodem corpore suo positivè cooperetur alteri ad committendum aliquid incastum: ergo verè adhuc

peccat contra votum suum, ideoque in confessione fateri tenebitur. Alia est ratio de eo, qui vovit aliquem particularem actum v.g. audit Sacrum, vel jejunium tali die: is enim si alio die inducat ad omittendum Sacrum, vel jejunium violandum, utique non peccabit contra votum suum, sed tantum peccato scandali, quod votum fuit de unico actu proprio, & non de ad alium etiam pertinente.

630 Dixi tamen: ut *neque eodem corpore suo, nec eivē cooperetur alteri ad violandam castitatem*, nam quoad alias inductiones in suo valore relinquo sententiam Sanchez lib. 5. moral. n. 10. apud Tambur. cit. c. 7. §. 1. n. 12. Eum, qui habet votum castitatis, & est causa inducens alios ad turpiter peccandum, non debere explicare suum votum, eo quod votum illud non videtur se extendere, nisi ad obligandum voventem, ne ipse in sua persona & suo corpore turpitudines venereas admittat, non verò, ne alios ad eandem inducat; propriam enim suamque castitatem promissit, non alienam. Sic Sanchez. Tractat, inquam, hæc sententia quoad alias inductiones, de quo doctiores me dispuerunt; at in nostro casu proprio suo corpore, manibus, & alios polluens adhuc satis moraliter turpitudinem admittit sub illo voto comprehendendam, ut dictum, & mox iterum dicendum est.

III. Ex parte cooperantis, vel complicitis.

631 **Q**ui se polluit, vel pollui permittit tactibus alterius personæ, foeminae, viri, Sacerdotis,

dotis, &c. omninò in confessione id tenetur explicare ex multiplici capite: tam ratione proprii peccati per se (necum per accidens ex affectu adjuncto) quàm ratione peccati alieni, seu co-operantis & societatis cum peccato aliorum. Ita *communis* DD. contra aliquas aliorum sententias infra notandas. Dico igitur.

I. Tenetur explicare *ratione proprii peccati per se*; nam omninò constituunt differentias & ⁶³² malitias specie diversas pollui tactibus alterius personæ; item pollui tactibus alieni viri, & tactibus foeminae etiam per se ratione proprii peccati pollutionis, seclusâ etiam actuali concupiscentiâ corporis alieni indebiti, & præcisè ratione peccati alieni: (ut contra *Cajetan.* nullam hic differentiam formalem speciem mutantem agnoscentem) ex communi satis benè probat *Dicastillus* apud *Dianam part. 7. tract. 12. resol. 11.* Ratio est; quia tactus adeò libidinosi habiti cum alia persona sunt quasi inchoata copula, & prævii actus ex se ordinati ad copulam, etiamsi ex intentione operantis ad illum actum non ordinarentur: ergo pollutio facta tactibus alterius personæ, foeminae v. g. jam habet deordinationem ac malitiam diversam, scilicet copulae quasi inchoatae cum aliena, quam non habet pollutio per se ipsum facta propriis tactibus, vel imaginatione; similiter pollutio facta tactibus alieni viri, seu masculi, habet diversâ deordinationem ac malitiam sexûs indebiti ad copulam, quam deordinationem non habet pollutio facta

facta tactibus alienis foeminae; nam deordinatio
indebiti sexus, sicut diversificat specie So-
domiam perfectam viri cum viro à Sodomia
perfecta viri cum foemina, ita sanè diversificat
specie malitià in tactibus libidinosis alienis
& foeminae, quibus quis polluitur: ergo per
& ratione proprii peccati explicare debet, si
se polluat tactibus alterius personae, viri, foeminae,
& insuper qualis viri vel foeminae: ut
minimè sufficiat dicere simpliciter: *pollui, vel pollutus sum.*

633 II. *Nedum per accidens* ex affectu adju-
quando nimirum quis se polluit tactibus al-
terius personae, viri, foeminae, cum vel ex actu
affectu libidinoso ad alias personas, sive sit
actus simplicis delectationis morosa in concubi-
tu cum tali persona cogitata, sive sit affectus
efficax desiderii ad concubitum talis personae,
apud omnes certissimum est, debere in confes-
sione explicare, non tantum ipsam personam
tangente foeminam seu virum ob rationem
modò supra datam, sed etiam circumstantias
num foemina soluta, ligata, consanguinea, sacra
&c. num masculus, ligatus, religiosus, &c.
Ratio manifesta est; si enim polluens se sola im-
aginatione alienae personae carnaliter dilectae
debet illam ejusque circumstantiam explicare,
quantò magis polluens se ipso tactu alterius
personae ita carnaliter dilectae, vel concupitae
explicare tenebitur: utrobique enim est quidem
pollutio in re, at in affectu est alia species luxu-
riae

riæ mentalis, scilicet fornicatio, adulterium, incestus, sacrilegium, sodomia, &c. nam pollutio subordinata delectationi morosæ, vel desiderio adulterii, vel incestus, recipit speciem adulterii, vel incestus, & sic de cæteris.

III. *Quam ratione peccati alieni*, qui nimirum se polluit, vel permittit pollui tactibus alienæ personæ, id ipsum rursus explicare tenebitur ratione peccati alieni, quia præter proprium peccatum etiam cooperatur cum peccato alterius personæ impudicos & polluentes tactus admittentis vel reddentis: duplex ideo peccatum semper ad minimum numero distinctum; insuper si tibi constat (quandò verò id non constabit?) alteram personam feminam vel masculum, vicissim in te motam libidinoso affectu delectationis morosæ, vel desiderii ad tuum concubitum, jam cooperatus es ad novam speciem peccati illius, v. g. concupitæ fornicationis, adulterii, sacrilegii, sodomie, &c. consequenter est nova ratio explicandi illam personam, ejusque circumstantiam. unde universaliter quandò te polluis, vel pollui finis tactibus personæ voto castitatis adstrictæ, Sacerdotis, Clerici, Religiosi, eam voti circumstantiam semper in confessione explicare teneberis, quia semper cooperaris cum peccato alterius, cujus tactu pollueris, eoque ipso contra votum suum delinquentis ob rationem paulò antè assignatam. Ita communissima & certa DD. sententia, contra Hieron. Lammæ docentem: eum qui pollutus fuit alterius tactu, solam

solum teneri explicare qualitatem suae personae
non verò qualitatem seu votum complicitis, quod
illum tangit. quæ sententia jussu Inquisitionis
Hispanicæ merito expuncta est. Et res mani-
fissimâ est, quando Sacerdos v. g. cujus tactu
pollueris, ipse in se admittit delectationem venere-
ream, aut certo periculo illam admittendi se ex-
ponit: & bone DEUS! quando non erit hoc
tunc enim is clarè in se ipso peccat contra votum
suum, adeoque ad id peccatum tu cooperari
teneberis id explicare: verum etiam in casu rari-
ssimo, & fortè metaphysico, quando Sacerdos
ille te tangens in se nullam admitteret delecta-
tionem veneream, vel ejus periculum ob stupra-
ditatem naturæ (uti distinguit *Caramuel* apud
Tamburin. cit. §. 10. num. 18.) adhuc enim
peccat contra votum suum castitatis, cum enim
ipse absolutè castitatem voverit, & castitatis vo-
tus non solum præcipiat, ut quis in propria per-
sona non admittat incastos motus, sed etiam,
ne eos suo corpore in aliis procuret, clare is Sa-
cerdos frangit votum suum, & consequenter in
pollutus laicus non quidem intrinsicè propter
suam mollitiem, sed extrinsicè propter sacrile-
gium alterius te polluentis, & ipse erit sacrile-
gus, & talem in confessione te manifestare de-
bebis.

635 Insuper singulariter, qui se polluit tactibus
cum puero doli incapace, aut cum foemina, vel
masculo dormiente, vel plene ebrio, aut cum
bruto

bruto citra copulam seu concubitum, adhuc obligatur in confessione talis pollutionis se explicare, non quidem jam peccati alieni ratione, vel cooperationis ad peccatum alterius, ut manifestum est, sed adhuc ratione proprii peccati pollutionis per se, quia nimirum pollutiones per tactus pueri, foeminae, bestiae, &c. revera differunt specie, quatenus tactus illi libidinosi ex natura sua ordinantur ad diversas specie & malitiam copulas, cum diversissima deordinatione ad indebitum corpus, sexum, speciem, ut supra ostensum, *N. 1.* Ita contra *Cajetan.* Idem *Dica-*
stilla. apud *Diam.* sit. omnino pro praxi approbantem, & monentem, non esse in praxi ab hac sententia recedendum tanquam probabiliori & tutiori. Certissima autem erit sententia, si etiam accedat affectus libidinosus ad talem completum.

IV. Ex parte instrumenti adhibiti, animati, inanimati.

I. Qui se polluit instrumento alieno anima-
to, seu partibus corporis alterius personae, utpote praeter manus, ordinarium tactus instrumentum, v. g. inter brachia, axillas, coxendices, ubera, &c. foeminae vel viri, &c. tenetur quidem explicare personam illam & sexum juxta dicta *n. preced.* Et cum id regulariter fiat ex affectu libidinoso ad ipsam personam ejusque concubitum, etiam ejus personae circumstantiam; non enim est mera pollutio, sed copula incho-

inchoata talis speciei, saltem in affectu. At vero opus non est explicare ipsas illas particulares partes corporis, quia materialiter solummodo differunt, & illa major delectatio quaesita in una parte non transcendit speciem malitiae, quae est in alia, nisi adesset affectus aliquis particularis ad partes praeposteras, & sodomiam, quod unquam explicandum foret. Communis DD. apud ciuit.

736 II. Idem dicendum putat Filliuc. *tract. 2. c. 8. n. 155.* apud Tamburin. *cir. c. 7. §. 1. n. 1.* si fiat in ore, esse nimirum solum molliem, & deoque partem illam non esse necessario explicandam. Sed ego cum aliis citandis horreo credere; nam licet id non sit sine dubio sodomia, revera tamen non potest videri esse mera mollietas; quia id videtur esse adeo enormiter contra rectam rationem, & naturam rationalem, adeoque excedens omnes alias deordinationes in materia luxuriae, ut merito constituat novam speciem innominatam luxuriae: & certe jam baptizarent aliqui apud Dian. *part. 6. tract. 1. resol. 7.* vocantes: *Irruminationem.* Vide dictum *supra c. 2. §. 3. à n. 304.* cum de modo debito copulae. Denique qui incipit copulam ipsam fornicariam v. g. vel alterius speciei, & postea abruptum semen dispergit, quid sentiendum jam habes §. 1. de fornicatione *n. 304.*

638 III. Cum quis, vel quae se polluit instrumento inanimato quocunque, non facit murato-

nem speciei per se loquendo, nec in confessione id explicare tenetur, nisi aliundè ex objecto cogitato alia malitia accedat, juxta dicta superiora: & universaliter, sive quis se polluat sola interna imaginatione, vel aspectu rei turpis, sive externo tactu & adminiculo proprio, vel alieno inanimato instrumento, nulla efficitur diversitas specifica; quia hæc omnia materialiter, & per accidens se habent ad voluntariam pollutionem extra concubitum. Hoc tamen obiter notandum, cum quis se polluit solo actu interno imaginationis turpis, vel etiam aspectu rei turpis, absque ullo externo sensibili conatu adhibito, non incurrere casum reservatum in Religionibus, contra *Suarez*, & communioem valde probabiliter docent boni AA. apud Dian. *part. 4. tract. 4. Miscellan. Resol. 61.* approbantem; reservantur enim pollutiones voluntariè procuratæ; quod externam actionem pollutionis causativam importare videtur.

IV. Copula tentata cum fœmina mortua, vel 639
statua fœminæ, uti quidam stultus libidinosus fecit, apud *Tambur. cit.* mera mollities est, quippe non fornicatio; quia fœmina mortua non est fœmina, sed cadaver: multò minùs statua fœmina est: neque bestialitas (ut quidam volunt) cum neque bestia sit fœmina mortua, vel statua, ut optimè probat Dian. *part. 9. tract. 4.* Nihilominùs id explicandū erit in confessione saltem generatim dicendo: pollui me cum instrumento inanimato cum affectu ad fœminam, non au-

tem rectè diceret: pollui me cum foemina; tum enim significaret, se polluisse cum verâ foemina adeoque mentiretur in re gravi ad iudicium sacramentale pertinente, ut benè notat Tama. §. 2. n. 10.

Petes denique, quid si pueri, vel puellæ, nondum possunt seminare, se ipsos turpi contrectent, aut ab aliis contrectari permittant in verendis, quale peccatum erit? Respondetur utique esse peccatum mortale ad molliem reducendum; est enim ex se pravus affectus ad pollutionem: attamen videtur specie differre à vera pollutione, per quam seminatur, in specie propriè reducendum ad impudicitiam tactus, unde in confessione explicandum.

§. V.

Pollutio voluntaria, an semper peccatum mortale, nunquàmne licita?

Resolutio.

640 **O**Mnis pollutio, seu effusio seminis directè voluntaria, & efficaciter per se intenta, & quibusvis modis, vel mediis provocata, vel procurata, non tantum solius voluptatis libidinose gratiâ, secundum omnes: Sed etiam cupis morbi, vel mortis periculi evadendi causâ, semper est peccatum mortale. *Communissima DD. contra paucos aliquos. Et latè Sanchez lib. 9. de matrim. disp. 17. conclus. 5. Lessius lib. 4. c. 16. de Justit. dub. 14. Laym. lib. 3. Sect. 4. num. 15. alii passim, meique omnes.* Ratio est: quia talis voluntaria seminis effusio extra vas debitum

generationi destinatum, repugnat ipsi naturæ intrinsecæ seminis, à DEO & natura præcisè instituti ad propagationem speciei humanæ per generationem: atqui sicut non possunt unquam mutari naturæ rerum, ita nulla ratione, nullâ circumstantiâ, sine, vel necessitate ea cohonestari, vel licita fieri potest. Accedit ratio urgentior à posteriori, & gravissimo damno subsequuto; quia si homini inditus esset instinctus, vel dictamen in ullo casu extra naturalem concubitum semen profundendi; seu, si in ullo unquam casu liceret procurare pollutionem, cum in ea re maxima voluptas sentiatur, facile homines proni essent eâ facultate, vel licentiâ abuti, eamque extendere ad plures casus, & sic homines magna parte contenti eâ voluptate non curarent de matrimonio & generatione (ad quam tamen promovendam tanta à natura indita est delectatio) cum maximo speciei humanæ detrimento: quare in hoc, & pluribus aliis non attendendū est damnum actuale, quod infert pollutio semel facta ob gravissimam causam v. g. pro conservanda vita Principis, Pontificis, &c. sed damnum habituale consecutivum, quod sequeretur, si semel esset licita: nec valet paritas ab abscissione membri: dispar enim maxima est ratio; nam

II. Licitum omnino est pro conservanda vi-641
ta, & toto supposito homini membrum aliquod, manum, vel pedem abscindere; cum enim membra principaliter sint propter totum suppositum, & seorsim nullum jus, vel utilitatem habeant,

beant, sed solum ad usum & conservationem suppositi pertineant, non est à natura alienum aut ratione, unum eorum abjicere totius suppositi servandi causâ: at verò semen naturâ ordinatum est principaliter nequaquam ad usum vel conservationem hujus suppositi in individuo, sed ad generationem, propagationem, & conservationem totius speciei; unde natura minimè patitur illud individui servandi casu abjicere, sicque negligere speciem ratione individui. Deinde ex illa abscissione membrorum quando licita, non sequuntur ulla inconvenientia; cum enim à membri abscissione tanquam à permolestâ appetitus naturalis vehementer abhorreat, non faciliè homines eo medio abuterentur, & ultrà casum extremæ necessitatis extenderent. Et hanc rationem etiam dare solent illi, qui docent ad servandam vitam matris licet procurare abortum foetus nondum animati, non item procurare seminis effusionem, quia in priori individuum minus, nimirum foetus nondum animatus postponitur individuo majori animatæ matris, nec hinc sequitur illud inconveniens; at in posteriori species postponetur individuo, & ex illo semel licito sequeretur gravissimum illud inconveniens, & detrimentum speciei humanæ. Sed de hoc sententiam contrariam dabimus, & paritatem urgebimus *infra c. 4. sect. I.*

642 III. Dixi autem I. *Pollutio directè voluntaria*, nam de indirectè tantum voluntaria mot

§. seq. 2. *efficaciter intenta*: ita scilicet, ut quis aliquo modo activè cooperetur, & influat in provocationem & effusionem seminis, quocunque modo, medio, vel medicamento. Licitum autem est, pollutionem involuntariè ortam ex quacunque causa, etiam culpabili, solum permittere, nullo impediendi conatu adhibito, | seclusòque omni consensu; quia (ut supponitur) ipsa pollutio inceptit involuntariè, continuatio autem effusionis est solum effectus naturalis causæ præcedentis, quem impedire amplius vix potes, consequenter nec teneris; vel enim ille conatus reprimendi nihil operabitur, vel retento, contra naturæ impetum, semine, supra modum gravabitur corpus, & periculo morborum subjicietur. Ita communis DD. *Gerson, Sa, aliisque* congestis *Sanch. lib. 9. disp. 17. n. 16. Dian. part. 3. tract. 5. resol. 21. Tambur. c. 7. §. 2. n. 19.* Insuper affectu simplici & inefficaci tantum licere ob bonum finem v. g. sanitatis acquirendæ, vel tentationis tandem sedandæ optare, ut pollutio in somnis, vel aliàs inculpatè eveniat; ex *Sanch. Layman*, aliis alibi explicatum habes. 3. *Efficaciter per se intenta*: nimirum mediis adhibitis ad ipsam pollutionem provocandam per se tendentibus & efficacibus; adeoque apud omnes in confesso est in morbo præsertim gravi, periculoso, acuto &c. & maximè circa illas partes licere adhibere medicamenta per se directè tendentia & efficacia non ad ipsam pollutionem, vel seminis expulsionem procurandam, sed solum

ad illos morbos, noxios humores, aliasve materias peccantes, & morbi causam expellendam etsi per accidens, & præter intentionem etiam pollutio, seu seminis ejectio concomitantes, consequenter indirectè causanda sit: eadem ratione, quàm infra etiam de abortu indirectè procedendo dicetur; quia nimirum tunc pollutio non minimè voluntaria, ut supponitur, non actus procuratur, sed ob justam causam solum permittitur.

643 IV. Utrum semen jam corruptum ac gravioriter noxium liceat directè expellere, etsi concomitanter sequatur etiam veri seminis emissio. Respondetur cum necessaria distinctione. Licet sic expellere medicamentis, non verò sine tactibus, vel confricatione verendorum. Ita post alios Tambur. *cir. c. 7. §. 2. n. 8.* Ratio utriusque est; quia medicamenta illa intrinsece per se solum tendunt ad expulsionem seminis corrupti, quod jam in luem & venenum degeneravit: aliqualis autem veri seminis effusio, vel emissio per accidens & præter intentionem sequitur: ergò sicut licet naturæ medicamentis subvenire, ut prava alia corpori nocentes humores, vel qualitates expellas, licet inde per accidens sequatur pollutio; ita licet illud semen corruptum, quod jam non est verum semen, sed prava, & venenosa materia, expellat, naturam medicamentis adjuvare: verò tactus & confricatio verendorum externorum (quæ sunt membra, seu instrumenta ad verum

semen provocandum à natura instituta) per se tendunt ad verum semen provocandum, quod extra matrimonium nunquam licet: & per accidens solum juvaret educere semen corruptum: ergò hoc non licet saltem in homine rationis compote: quod addo, ut excludam casum rarissimum, quo semen corruptum actu causaret symptomata à mente alienantia hominem, vel mulierem. De quo videtur loqui Sanchez *lib. 9. de matrim. disp. 17. n. 19.* oppositum concedens. Vide Tambur. *cit. n. 8.*

Aliud hic occurrit dubium, utrum in casu necessitatis liceat adhibere medicinam ad semen verum corrumpendum, ut postea possit ejici? Do verba Dianæ *part. 6. tract. 6. resol. 37.* Sanchez *lib. 9. matrim. disp. 17. n. 15. lib. 16. Edit. vet.* dicit: neminem negaturum, fas esse accipere syrupum resolventem semen in sanguinem, aliūve humorem aliis viis expurgandum, ne æger omni medio ad salutem corpori procurandam destituatur: Et hanc opinionem non esse improbabilem tenet *Præpositus*. Sed ego puto id non licere: quia etiam id repugnat institutioni seminis. *Hec Diana.*

§. IV.

Pollutio indirectè voluntaria qualiter licita, vel illicita;

POLLUTIO indirectè & in sua causa tantum ⁶⁴⁴ voluntaria dicitur, cum quis directè quidem minimè vult, & intendit pollutionem, tamen aliquam actionem exercent, undè prævidet

orituram, vel advertit jam oriri pollutionem, sicque volendo causam pollutionis, indirecte, & consequenter censetur etiam velle, vel saltem permittere ipsam pollutionem. Causa autem pollutionis, seu actiones illæ causantes pollutionem, aliæ sunt & dicuntur, quæ per se & notabiliter influunt in ipsam: uti est vehemens, & diuturna cogitatio de foemina concubitu in juvene calido &c. & similes &c. aliæ per accidens, & leviter tantum influentes, ex quibus scilicet, non semper, nec frequenter sequitur pollutio. uti est cibis, potus etiam superfluous: hic enim potus se quidem influit in nutritionem, & consequenter etiam augmentum seminis, at satis per accidens & non frequenter in pollutionem. Rursus actiones illæ causantes pollutionem vel sunt ea se licitæ & utiles, ut studere de tali materia, audire confessiones talium peccatorum, requirere &c. vel sunt de se illicitæ, at non in genere luxuriæ, ut se inebriare, nimium potare, vorare: vel denique sunt de se illicitæ in ipso genere luxuriæ ut cogitationes, aspectus, tactus impudici &c. His notatis, sit.

RESOLUTIO, & *Regula Generalis.*

645 **P**ollutio indirectè tantum voluntaria, tantum est peccatum, quantum peccatum est ipsa causa posita in genere luxuriæ mortalis, vel venialis, aliàs vel venialis tantum, vel omnino nullum. Ità contra diversas aliorum opiniones satis intricatas, latissimè & optimè meus Sanchez

chez lib. 9. *matrim. disp. 45. Leff. l. 4. c. 3. dub.*
 14. à n. 100. Et ex his compendiosè Layman
cit. n. 12. Sequuntur RR. passim, & declarari
 potest aliâ regulâ communiter allatâ. Quoties
 quis dat operam actioni mortaliter malâ, & per
 se influenti in pollutionem, toties peccat morta-
 liter; cum enim is, qui deliberatè vult causam, ve-
 lit etiam effectum necessariò, vel quasi necessariò
 ab illa actione proveniente, meritò ei talis pol-
 lutio imputatur ad culpam mortalem. Quoties
 verò quis dat operam actioni leviter, & per ac-
 cidens tantum influenti pollutionem etiam
 prævisam, toties solum peccat venialiter, si sine
 necessitate & rationabili utilitate fiat; si enim
 causam leviter influentem ponas, cum per acci-
 dens solum sequatur pollutio, illam tibi impu-
 tari ad culpam mortalem, æquum non est. Ve-
 rissima sunt hæc. Atqui jam restat difficultas
 principalis, & maximè practica, & quænam sint
 illæ causæ vel actiones notabiliter; quænam ve-
 rò leviter influentes? Sanè nulla certior ratio vel
 regula universalis dari poterit, quàm hæc ipsa à
 nobis assignata, nimirum causas seu actiones no-
 tabiliter influentes in pollutionem, ideòq; mor-
 taliter illicitas, esse illas, quæ ob id ipsum sunt
 peccata mortalia in genere luxuriæ, quòd vehe-
 menter influant in libidinem; alias verò esse le-
 viter tantum malas, & per accidens tantum in-
 fluentes, ideòque venialiter tantum malas. Ex
 quo principio, ad casus particulares innumeros
 applicando pono 4. regulas particulares.

REGULA I.

646 **Q**Uandò causa posita pollutionis prævidetur seu actio ex qua prævidetur securura pollutio, est peccatum mortale in genere luxuria, utpotè per se turpe & ex natura sua ordinatum ad rem veneream, etiam pollutio in illa causa indirectè voluta peccatum mortale erit. Ratio evidens ex dictis; quia perinde censetur effectus procedat ex intentione operantis, sive ex natura & necessitate operis voluntariè exercitum, nam expliciti & impliciti eadem est vis, sicut enim qui multum vini bibit, ex quo scit, sequi ebrietatem, is implicitè & indirectè censetur velle ebrius fieri, licet explicite & directe minimè intendat, imò positivè nolle inebriari ita sanè qui actus turpes exercet, ex quibus prævidetur, vel advertit pollutionem naturaliter secururam, implicitè & indirectè convincitur velle pollutionem, quamvis eam in se directe & explicite minimè velit, & intendat, Et hinc

647 Omnes impudicæ cogitationes, imaginationes, desideria, turpiloquia, aspectus, tactus, amplexus, oscula, quæ sunt peccata mortalia in genere luxuriæ, utpotè vel ex objecto per se obsceno: vel ex intentione captandi delectationem libidinofam; vel ex periculo consentiendi in illam: si ex illis prævidetur pollutio, quamvis non intendatur, sunt peccata mortalia, non solum in se, sed etiam ut causa pollutionis, adeoque si tu calide adolescens deliberato & continuato

affectu cogitas, & concupiscis, multò magis si morosè aspicias, turpiter alloqueris, tangis, amplexaris, oscularis &c ex qua cogitatione, & concupiscentia prævides, te casurum in pollutionem, mortaliter peccas dupliciter, scilicet & desiderio fornicationis, & peccato pollutionis five mollitiei contra naturam indirectè voluto, cui causam dedisti, & ideò utrumque in confessione explicare debes, & minimè sufficeret dicere: *cogitavi & concupiui turpia*. Non item si ejusmodi turpes cogitationes, aspectus, tactus assumeres in ordine ad ipsam pollutionem procurandam directè volitam; tunc enim secuta pollutione coalescunt illa media adhibita cum actu principali in unum peccatum, ut sufficiat dicere: *semel me pollui*: nisi fortè illa media aliunde adferrent malitiam specie diversam.

REGULA II.

Quando causa posita, seu actio illa, ex qua prævidetur secutura pollutio, est tantum peccatum veniale in genere luxuriæ etiam pollutio secuta, sed non intenta; & secluso semper periculo consensûs, tantum peccatum veniale erit. Ita Sanchez *loc. cit.* Suarez, Henric. Lessius aliòsque congerens Dian. *part. 1. tract. 7. resol. 55.* plures adferens *part. 2. tract. 15. resol. 31.* Ratio est; quia cum tunc pollutio non sit volita in se, sed tantum in sua causa, in qua prævidetur in tantum mala erit, in quantum mala est causa, in tantum etiam est mala causa, in quantum est volun-

Sect. V. De peccatis contra naturam. 653

eatum in genere luxuriæ, quippè naturâ suâ non ordinata ad rem veneream, etsi sit peccatum mortale in alio genere, ut est ebrietas voluntaria, nimio cibo potu se ingurgitare, ex mera gula vorare cibos calidos, si in iis prævideatur secutura pollutio, ratione pollutionis prævisæ, sed minimè intentæ, non nisi peccatum veniale erunt. *Sanch.* sæpè cit. *Navarr. Suarez, Vasq. Laym.* sup. aliisque citt. *Dian. part. 1. tract. 7. resol. 65.* Ratio iterùm sumitur ex dictis; quia quando res ex natura sua non ordinatur ad rem veneream, non nisi leviter potest influere, vel concurrere ad pollutionem: atqui pollutio solum voluta in causa leviter influente non est culpa mortalis: communi DD. consensu; ergò licet tales actiones sint peccata mortalia in alio genere vitij v.g. contra temperantiam, sobrietatem, &c. at in genere luxuriæ ratione pollutionis prævisæ, sicut & ipsa pollutio secuta non nisi peccatum veniale erit, quia nimirum aliquam deformitatem vel deordinationem continet, pollutioni quomodolibet illicitam causam adferre: ideoque id non potest vacare culpâ saltem veniali contra castitatem. Insuper addit *Dian. part. 2. tract. 15. resol. 31.* allegans *Cajetan.* id verum esse, quamvis gula esset mortalis ex circumstantia luxuriæ, nimirum quia esset ordinata ad fornicationem obtinendam, vel promovendam, non ideò pollutionem secutam fore mortalem, quia finis ille nihil in eam influit. Et idem esse, quando peccatur mortaliter in cibo & potu

ex

ex eo, quòd quis se exponeret periculo contumaciendi in pollutionem secuturam: si tamen p[ro]p[ri]a non consentiret in illam, non esset peccatum mortale. Hæc *Diana* citans *Granaten[sis]* & alios.

R E G U L A IV.

650 Q Uandò causa posita, seu actio, ex qua p[ro]videtur pollutio secutura, de se est honesta & licita, & adest aliqua rationabilis causa necessitatis, vel utilitatis, seu commoditatis alius, ius exercendi, vel continuandi talem actionem, etiam si prævideatur, secutura pollutio, dummodò non intendatur, & semper absit peccatum consensus in illam, nullum omnino esse peccatum. *Omnes* apud cit. v. g. studere de rebus venereis, confessiones præsertim foeminarum excipere, conversari familiariter cum foeminis in re honesta, vel utili, foeminas amplecti, vel osculari juxta morem patriæ, ne mortuus videaris, choreas honestas ducere, equitare seu negotij, seu recreationis rationabilis causa, certo & comodo situ in lecto cubare, sumere temperatè cibos vel potus calidos sibi salutaris, mederi in partibus verendis, servire in balneo (imò etiam fricare membra pudenda ad sedandum molestum pruritum, eadem membra mundare à sordibus, &c. ut ex utroque *Sando* & *Bonacina* adfert *Tambur.* mox citand.) his similia sexcenta, cum semper adsit rationabilis causa necessitatis, vel utilitatis ejusmodi ex-

cendi, etiam si prævideas, vel advertas exinde commoveri carnem, atque per accidens secuturam pollutionem, non ideo teneris abstinere ab ejusmodi exercendo, excludendo semper constanter omnem deliberatum consensum turpem, ejusque periculum. Communis DD. Sanchez *lib. 9. disp. 45.* Lyam. *sup. cit.* Dian. *part. 6. tract. 6. resol. 37.* Tamb. *lib. 7. c. 7. §. 1. n. 52.* Ratio sumitur ex generali regula. Si jus habeas aliquid agendi, ex quo per accidens secuturus existimetur effectus, quem per se intendere non licet, non ideo cogaris abstinere ab actione, quotiescunq; ex ea etiam utilitas speratur major, quàm sit incommodum eventus secuturi permitti: atqui homo quivis jus habet ad ejusmodi actiones honestas & licitas, & sæpè etiam obligationem, earumque actiones utilitatem adferre possunt: pollutio autem indè secuta exiguum, vel nullum omninò incommodum adferre poterit tam tibi, quàm speciei, hoc ipso, quòd ex causa licita, adeoque per se non nisi leviter influente tam facilè proveniat; ergo ob eam non teneberis talem actionem intermittere: nec pollutio indè secuta potest tibi imputari in peccatum; quia ei, qui suo jure utitur, non imputatur id in peccatum, quod per accidens sequitur, cum id potius patiatur, quàm agat. Cum ergò valdè tenuis sit obligatio vitandi pollutionem in causis per se, & proximè ad ipsam non ordinatis, nec consequenter non notabiliter in illam influentibus, ut fusè ostendit Sanchez *l. c.* Ideò rectè

rectè notat *Dian. cit.* non debere esse causam
 necessariam ad excusandas ejusmodi pollutiones
 etiam à veniali, cum enim sint innumerae
 ones alioquin licitæ, ex quibus possint, vel
 leant provenire pollutiones, si requireretur
 causa urgens vel necessaria ad excusandum, daretur
 locus perpetuis scrupulis, & nimis anxietatibus,
 quod gravissimum foret. Causæ excusantes
 censendæ sunt omnes illæ, quæ bona fide appa-
 rent vel necessariae, vel utiles, vel convenientes
 imò & commodæ animæ vel corpori, adeo
 etiam satis sit meum merum commodum in
 evitanda tali actione ad omnem etiam venialem
 culpam tollendam, prout docent *Sanchez &*
Dian. cit. Et hæc valde notanda sunt ad in-
 meros casus resolvendos, & scrupulos tollen-
 dos, præter indicatos satis multos. Plures brevitatis
 & honestatis gratia omisso facile videre poterit
 apud *Sanchez* sæpè *cit. l. 9. per totum, &*
Dian. part. 1. tract. 15. à resol. 3. part. 2. tract.
16. resol. 54. part. 3. tract. 5. à resol. 21. &
alibi. Dicta omnia de ipsa pollutione indirecta
 tantum intenta in sua causa, & causis excusantibus,
 pariformiter à fortiori intelligenda sunt de
 pollutione imperfecta, vel inchoata tantum, vel
 distillatione, & commotione libidinosa spirituum
 um generationi servientium, de quibus
 tamen dicam aliquid seorsim
 infra sub fine.

* *

✱

*Quid de pollutione involuntaria, & in
somnis facta.*

Pollutio involuntaria simpliciter dicitur, 657
quæ fit præter omnem directam vel indire-
ctam voluntatem, adeoque nec in se, nec in ali-
qua sua causa est volita, sed sequitur ex aliis cau-
sis, vel intrinsecis, ut superfluitate, vel debili-
tate naturæ, ex complexione particulari, vel
morbo; ut in illis qui patiuntur fluxum seminis,
& qui facillimè ex quacunque levi causa, vel oc-
casionem seminis effusionem, distillationem, vel
carnis commotionem patiuntur: Item ex primis
motibus, ex somniis antea voluntariè non causa-
tis. vel etiam ex causis extrinsecis, ut tentatione
demonis, violentiâ hominis, &c. Et hæc ex
se sine dubio non potest esse peccatum, cum
nihil sit peccatum, nisi voluntarium. Quod si
post factam ita involuntariè pollutionem postea
accedat complacentia voluntaria ob corpoream
voluptatem habitam, hæc de se novum pecca-
tum mortale erit: secus si complacentia vel gau-
dium sit ob alium bonum finem, ut mox infra
notabo.

Pollutio similiter in somnis facta quatenus eo 658
statu facta est, sine dubio peccatum non est: sed
solum quatenus aliquo modo fuisset, vel fieret
voluntaria in vigilia: adeoque dupliciter fieri po-
test peccatum, antecedenter, & consequenter:
idque directè, vel indirectè tantum. Declaro
breviter ex dictis.

I. Pollutio in somnis antecedenter directi
voluntaria, intenta, vel procurata

653 **E**ST sine dubio peccatum mortale: id est
 pliciter. 1. Cum quis efficaciter desiderat
 ut pollutio in somnis eveniat ob delectationem
 carnalem tantum. 2. Multo magis quando quis
 vigilans efficaciter procurat, ut pollutio in somnis
 eveniat, utpotè studio imaginum & vehementibus
 imaginationibus immittendo, vel certa media adhibendo,
 aut certe in situ accubando in lecto, ut inde sequatur
 pollutio; nam licet affectu simplici possit pollutio
 desiderari ob bonum finem sanitatis v. g. vel rationis
 sedandæ, certè tamen non potest efficaciter
 intendi, & procurari; sicut etiam potest
 desiderari mors improbi à privato ob bonum
 finem, non tamen procurari. 3. Etiam ad
 finem polluendi in somnis solum non amovendo
 causam pollutionis prævisam, si ea causa sit
 notabiliter influens in illam. In his omnes
 sentiunt; quia licet pollutio in somnis eveniat
 non possit esse peccatum pro tunc, tamen reputatur
 in peccatum, quatenus antecedenter in vigilia
 ita voluntarie intenta, vel procurata est
 causa excusans in somnis evenientem pollutionem
 à peccato, scilicet carentia rationis, & libertatis,
 non reperitur etiam in vigilante intendente &
 procurante illam, juxta regulam alibi traditam.

II. Pollutio in somnis antecedenter indirecte tantum voluntaria in causa posita
(Remissivè.)

Tantum est peccatum, quantum peccatum est 654
ipsa causa posita in vigilia in genere luxuriæ
juxta omnia dicta §. *precedenti* : huc de verbo
ad verbum applicanda. Est enim eadem, imò
aliquantulum minor ratio de pollutione indire-
cte voluntaria in somno primùm eveniente,
quàm de ea adhuc in vigilia eveniente : hic enim
adesse solet periculum consensûs, in somnis au-
tem nullum potest adesse tale periculum. Quan-
dò ergò causa posita in vigilia, seu actio illa, ex
qua prævidetur pollutio secutura in somnis, mi-
nimè autem intenditur, est peccatum mortale
in genere luxuriæ, quippè notabiliter & effica-
citer influens in libidinem, ut qui diuturnè ve-
hementes cogitationes, & imaginationes rerum
venerearum habet, & inde prævidet se pollu-
endum in somnis, etsi non intendat, nec con-
sentiat, aliàs eo ipso esset directè voluntaria pol-
lutio, non quidem postea in somno, sed tunc vi-
gilans tu turpis imaginator peccas mortaliter
dupliciter in actuali impudicitia cordis, & mol-
litie indirecte voluntaria. Si verò actio sive situs
tantum sit venialis in genere luxuriæ, aut etiam
mortalis in alio genere peccati v. g. ebrietatis,
ratione pollutionis prævisæ, & non intentæ, so-
lum peccabis venialiter. Si autem illa actio de se
sit licita & honesta, & adsit rationabilis causa
illam

illam actionem exercendi v. g. studendi de eius
modi materiis, certo commodo situ jacendi
lecto &c. nullum peccatum erit. Insuper
notabiliter & efficaciter influens in libi-
nem: notat enim Sanchez lib. 9. De matrimo-
disp. 45. n. 20. & Joan. Sanch. apud Dianam
part. 2. tract. 16. resol. ult. non quodlibet pec-
catum mortale in genere luxuriæ esse causam
sufficienter influentem in pollutionem in ho-
nis evenientem. v. g. deliberata quidem, sed bo-
vissima cogitatio de copula habenda, levis talis
fœminæ cum deliberata affectione libidinosa
minù est peccatum mortale in genere luxuriæ
at quis dicat esse causam notabiliter, vel effica-
ter influentem in pollutionem in somno secuta-
ram; imò nec in vigilia, cum oppositum in plu-
rimis experienciis constet: si ergo talis cogita-
tio, locutio, vel tactus turpis adhuc prævens in
vigilia non influit in pollutionem, nec appeti-
tum efficaciter movet ad illam habendam, quo-
modò credi potest esse influxuram longe postea
in somnis, quando absens est, & diu præterit.
Qui ergò ex tali actione prævideret pollutio-
nem non tamen intenderet eam, non confiteretur
dare causam pollutioni, & consequenter ratio-
ne pollutionis secutæ non peccaret mortaliter
nec eam confiteri teneretur, sed solum actionem
illam.

III. Pollutio in somnis facta, postea volun-
taria, vel complacita: remissive

655 **S**i post pollutionem in somno factam evigila-

lans de ea deliberatè sibi complaceat, gaudeat, & delectetur ob delectationem sensualem, & libidinosam perceptam, omnium consensu peccat mortaliter: quia objectum illud vigilantimortaliter est illicitum: secus dicendum, si de ea gauderet, vel placeret ob aliquem bonum finem v. g. tentationem sedatam, naturam exoneratam, morbum mitigatum; sic enim nullum esset peccatum, cum gaudium illud vel complacentia jam sit de objecto honesto & licito, & non de ipsa pollutione, juxta communem DD. cum Sanchez, aliisque citatis. De quo etiam alibi.

IV. Pollutio in somnis incepta, sed in vigilia completa.

Quando motus veneris ac ipsa decisio seminis accidit in somno, sed ipsa emissio, seu effluxio fit postea in vigilia (& multò magis si ipsa emissio seminis jam incepit in somnis, & partim adhuc fit in vigilia) secluso consensu in illam, nullum fit peccatum, sed licitè te negativè habendo permittere potes, nec reprimere teneris, certè regulariter vix poteris. Ita contra Totum, docet communis DD. Gerson, aliisque plurimis cit. Sanchez lib. 9. matrim. disp. 17. n. 16. Dian. part. 3. tract. 5. resol. 28. Sa V. Luxuria n. 10. sic habet: *ceptam in somnis pollutionem non tenetur evigilans cohibere, vel comprimere; sufficit non placere de ea.* Ratio duplex est; & quia tunc plerumque non adest deliberatio sufficiens, & requisita ad peccatum: &

maximè, quia difficile, & plerumque impossibile est cohibere, ut mox dicam.

§57 Quin universaliter pollutionem involuntariam conceptam ex quacunque causa sive in somno, in vigilia licitè posse permittere, nullo impedimento conatu adhibito, meritò concedit *Sacra-
cit.* & approbat, Tambur. l. 7. *Decalogi*. 2. n. 17. Ratio universalis; quia (ut *supra* dicitur) pollutio incoepit involuntariè, continuatur autem effusionis seminis est solùm effectus naturalis causæ præcedentis, quæ impediri amplius vix potest, & consequenter nec teneri, enim conatus ille reprimendi nihil operabitur vel retento contra naturæ impetum extra sedem semine corpus supra modum gravabitur & periculo infirmitatum exponetur. Denique pollutio magis secundum principium, quam secundum finem judicanda est. Cavendum tamen permaximè, ne taliter evigilans, vel aliter involuntarie ortam pollutionem sentiens, non tantum permittat, vel non reprimat (quod solùm conceditur), sed etiam positivo aliquo conatu, vel impulsu eam promoveat, vel contem-pleat, etiam solum quoad aliquas reliquias se protrudendas, eò ferè modo, quo mingentes, cessante fluxu, aliquot guttas protrudere solent; quod utique non liceret citrà grave peccatum, si omninò deliberatè fieret: nam in eo-
su imperfectum voluntarium, & inde delictum pollutionem intervenire experienciâ patet, ut notat Tambur. *cit.* n. 19.

Distillatio, & commotio libidinosa.

Sermo hæcenus fuit de pollutione completa, 658
quæ est effusio seminis totalis per se apti ad
generationem, magnâque semper delectatione
emitti solet.

I. Distillatio est effusio modica partialis se-
minis, vel potius humoris similis minùs morda-
cis, magisque aquosi, quàm sit semen, minori
quantitate, & ferè stillarum instar, minorique
voluptate effluentis; imò aliquando nullius vo-
luptatis. Undè claritatis causâ, unam libidi no-
sam alteram non libidinosa distillationem vo-
care possumus. Commotio libidinosa est al-
teratio, tumor, & erectio membri genitalis per
motionem spirituum generationi servientium,
in qua motione voluntariè acceptata consistit
delectatio morosa venerea, estque præparatio,
& inchoatio quædam ad pollutionem, vel sal-
tem distillationem, undè & passim pollutio in-
choata dicitur: circa quæ pono breves resoluti-
unculas.

II. Sicut deliberatè velle, & procurare ipsam 659
pollutionem, & de ea complacere mortale est,
ita etiam deliberatè velle, ac procurare istam di-
stillationem libidinosa, ac commotionem li-
bidinosa spirituum genitalium, & de eâ com-
placere, mortale est. Communissima DD. cum
Sanchez lib. 9. disput. 17. n. 17. quoad distilla-
tionem. Et disp. 45. n. 18. etiam quoad com-
mo-

motionem. Ratio manifesta est; quia tunc procuratur & complacetur de voluptate libidinosa ac venerea illi distillationi, ac commotioni necessario conjuncta, quod semper mortale est, etiam exclusa parvitate materia à mortali evanescente, ut infra patebit. Deinde illa commotio libidinosa est inchoata quædam pollutio, & ad pollutionem essentialiter ordinatur; magis inchoata pollutio est ipsa distillatio: ergo eadem ratione utraque voluta directe, mortaliter per caminosa. Porro sicut ipsa pollutio indirecta tantum voluntaria in causa posita tantum peccatum est, quantum est ipsa causa posita in genere luxuriæ, ita eadem ratione discurrendum de distillatione & commotione libidinosa, juxta Regulas §. *præced.* positas, uti ibidem in fine annotatum est; semper enim obligamur amovere causas per se & notabiliter influentes ad voluptates illicitas; non autem semper tenemur removere causas per accidens, vel leviter tantum ad eas voluptates influentes, sed ob justam causam necessitatis, vel utilitatis ejusmodi actiones exercendo, sicut pollutionem, ita etiam multo magis solam distillationem, libidinofam vel commotionem carnalem permittere possumus, juxta ibidem dicta.

660 III. Distillatio non libidinosa, quæ scilicet contingit sine ulla delectatione, vel voluptate sensuali venerea (quamvis adsit levis erectio genitalium) non est peccatum. Ita Cajetan. alioque congestis Sanchez *lib. 9. d. 45. n. 2.* Laym.

lib. 3. Secl. 4. n. 18. Reginald. lib. 32. c. 3. n. 41. Tambur. lib. 7. Secl. 3. n. 53. Ratio est; quia si talis distillatio esset peccatum contra castitatem, ideò esset, vel quia esset delectatio venerea, vel quia esset proximum periculum ad delectationem veneream, vel saltem quia dispergitur ille humor: *Non primum*; quia nos loquimur de eo distillationis modo, in quo nulla adsit delectatio sensualis. *Non secundum*; quia si illius humoris effusio nullam adfert delectationem sensualem, non est ratio, cur ipsa sola spectata adferat periculum proximum in illicitam voluptatem veneream consentiendi. *Neq; tertium*; quia ille humor exstillans sine voluptate, non est semen, nec ejus effusio generationi nocet, sicut effusio seminis; sed ut optimè docet Gerson part. 2. operum. Tractatu. De pollut. notab. 1. est humor medius inter semen, & urinam, ineptus ad generationem, ac habet diversum motum ac meatum distinctum ab eo, quem habet semen: immiscet se talis humor medius aliquando cum urinatione, aliquando per se de- hui sine cogitatione & sensu. Hæc & plura lectu digna ibidem Gerson. Undè Cajetan. apud Sanchez, aliq; non imèritò pronuntiant de tali distillatione, esse perindè ac de sputo vel sudore laborandum, nisi ipsa carnis rebellio comitaretur: Et non obscurè favet S. Thom. Opusc. 64. De fluxu libidinis, sic dicens: *Sciendum, quòd illi humoris effusio non est pollutio, quia (ut dicunt Medici) sine libidinosa delectatione &*

carnis motione nullus potest pollui virginitate.
 Hæc S. Doctor. Si ergo ea distillatio non est pollutio, nec oblectationem saltem veneream adhibens, undenam oriatur peccati reatus?

661 IV. Hactenus dicta traduntur ad intelligendam rei veritatem. In praxi autem omnes Doctores monent confessarium, ut cautus sit examinando circa materias venereas, ne se vel penitentem scandalizet; audi unum aut alterum Filliuc. in Institutione brevi pro confessario ait. *Prudens esse debet confessarius in examinando, ut non perdatur in minutis, ne se vel penitentem scandalizet.* *Præstat aliquando Sacerdos in examinando, ut non perdatur in minutis, ne se vel penitentem scandalizet.* Coninek disp. 17. De Sacramento n. 56. *Præstat aliquando Sacerdos in examinando, ut non perdatur in minutis, ne se vel penitentem scandalizet.* perfectè peccatum penitentis intelligere quam vel illi, vel sibi aliquod scandalum creare, & esse nimium. Angelus V. Interrogatio n. 1. *Confitetur mulier, quod sit cognita extra vas debitum: in quo loco vel quomodo & huiusmodi, sicut faciunt quidam, potius sunt contaminatores, quam confessarii.* Vide etiam Lugo disp. 16. De Pœnitent. 14. num. 595. Quare confessarius percipiens speciem aliquam certam, & numerum peccatorum luxuriæ, maximè contra naturam, regulariter ab ulteriori interrogatione abstinere debet quoad ligatos, quàm quoad solutos. Et speciatim in proposito quoad mollitiem, si pœnitens satis

tur se voluntariè polluisse, præter objectum cogitatum vix aliquid interrogandum erit.

SECTIO VI. & ultima.

De Impudicitia interna, & externa.

Seu

Cordis, oris & aspectûs, ac tactûs.

SUMMARIA.

- 662. Quid & quale peccatum impudicitia cordis? scilicet.
- 664. I. Cogitationes impure?
- 665. II. Delectatio morosa?
- 666. III. Consensus impudicus?
- 667. Quid, quando, & quale peccatum impudicitia oris, seu turpia loqui, cantare, legere &c. vel 669. audire?
- 670. Aspectus turpium potest esse mortaliter illicitus. I. ex objecto.
- 671. II. Ex intentione aspicientis, &
- 672. III. Ex periculo prævisio.
- 674. Sicut tactus, oscula, amplexus possunt esse mortale, tripliciter,
- 675. I. Ex ipso objecto.
- 676. II. Ex intentione, &
- 677. III. Ex periculo animadverso.
- 680. An quando, & quale peccatum, tactus, oscula, amplexus, I. honestatis?
- 681. II. Necessitatis?
- 682. III. Curiositatis. vel levitatis?
- 683. IV. Voluptatis vel delectationis gratiâ? ubi quid delectatio verè: sensibilis?
- 685. Delectatio venerea voluntariè habita semper est peccatum morale.
- 686. Sensibilis tantum per se solum veniale.
- 687. Per accidens tamen sæpius mortale.